

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER TRAFİK VE SÜRÜCÜ EĞİTİMLERİNDE İŞARET DİLİ

MODÜL: 8. ARAÇ TEKNİĞİ VE BAKIMI

ETKİNLİK: 8.3. PERİYODİK BAKIM

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

"Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüşlerden sorumlu tutulamaz."

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Bu belge, ücretsiz öğrenme ve öğretim materyali (Açık Eğitim Kaynağı) olarak hazırlanmıştır ve Atıf-Ticari Olmayan-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası lisansı altında yayınlanmaktadır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için aşağıdaki adresi ziyaret edin.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Deaf Drivers

FAALİYET ŞABLONU

Modül	Modül 8: Araç Tekniği ve Bakımı öğretim modülü (A3.9)
Faaliyet adı	Etkinlik 3: Periyodik bakım (Etkinlik 8.3)
Faaliyet özeti	Bu etkinlikte, aracın periyodik bakımlarının hangi işlemleri kapsadığı, yıllık bakım, günlük bakım, kışlık bakım, yazlık bakım gibi işlemler ile rodaj (yeni araçlarda alıştıрма) zamanının öğretilmesi amaçlanmıştır.
Konular	8. Araç Tekniği ve Bakımı 8.3. Periyodik bakım 8.3.1. Yıllık bakım 8.3.2. Günlük bakım 8.3.3. Kışlık bakım 8.3.4. Yazlık bakım 8.3.5. Rodaj zamanı
Yazar(lar)	Tarih: Versiyon:
Gözden Geçiren:	Tarih: Versiyon:

Etkinlik Senaryosu (Scenario of the Activity)

8. Araç Tekniği ve Bakımı

8.3. Periyodik bakım

Resim 1: Bakım

Aracın belli zaman aralıklarında veya belli bir mesafe kat etmesi (kilometre yapması) sonrasında yapılan kontrol ve bakımlara periyodik bakım denir. Periyodik bakım araçların sorunsuz çalışmasını sağlamak ve güvenli kullanımı açısından oldukça önemlidir (Resim 1). Buna göre periyodik bakım, ihtiyaca ve bir önceki bakıma göre belirli süreler veya dönemler için yapılması gereken bakımlardır.

Aracın genel bir periyodik bakım ve kontrolü aşamasında aşağıdaki işlemler yapılır:

- **Periyodik bakımda yapılan işlemler**
- Motor yağı değişimi
- Yağ filtresi değişimi
- Polen filtresi değişimi
- Hava filtresi değişimi
- Yakıt filtresi değişimi
- Ateşleme bujisi kontrolü
- Fren sistemi ve balataların kontrolü
- Far ve aydınlatma kontrolü
- Silecek ve camların kontrolü
- Aracın genel mekanik kontrolü
- Lastiklerin kontrolü

8.3.1. Günlük bakım

Aracı kullanmaya başlamadan önce günlük olarak yapılan kontrol ve bakımlardır. Günlük bakım, her sürüş öncesi sürücü tarafından daha çok kontrol ve tedbir faaliyetlerini içermektedir.

- **Günlük bakımda yapılması gerekenler**
- Lastiklerin hava basıncını,
- Aracın ön ve arkasında canlı veya cisim varlığı kontrolü,
- Aracın altında sıvı kaçağı ile canlı veya cisim varlığı olmadığını,
- Farların, sinyallerin ve diğer aydınlatma ve ışıkların kontrolü,
- Göstergelerin ve gösterge panelindeki ikazların kontrolü yapılması gerekmektedir.

8.3.2. Yıllık bakım

Yıllık bakım, aracın her yıl yapılması gereken genel kontrolüdür. Araç bir yıl içinde 10 bin ile 20 bin km arasında yol yapmış ise bir yıllık süre beklemeden yıllık bakımın yapılması gerekir.

Resim 2

Yıllık bakımlarda öncelikle aşağıdaki bakım ve kontrollerin yapılması gerekmektedir:

- **Yıllık Bakımda yapılacak bazı temel işlemler**
- Motor yağı değişimi,
- Yağ filtre değişimi,
- Yakıt filtre değişimi,
- Polen filtre değişimi
- Fren hidrolik yağı ve fren balataları kontrolü ve değişimi
- Süspansiyon (yay ve amortisör sistemi) kontrolü
- Aracın diğer mekanik kontrolleri

8.3.3. Kışlık bakım

Aracın kış aylarına hazırlığı amacıyla yapılan bakım ve kontrollere kışlık bakım denir. Kışlık bakımlarda öncelikle aracın soğuk hava koşullarına, kar yağmur ve sis gibi zorlayıcı hava şartlarına hazırlığı içeren bakım ve kontrolleri içermektedir.

- **Kışlık bakımda yapılması gereken işlemler**
- Lastiklerin kışlık lastiklerle değiştirilmesi
- Cam sileceklerin değiştirilmesi
- Cam suyunun antifrizli sıvı ile değiştirilmesi
- Motor soğutma (radyatör) sıvısı ve antifriz kontrolü
- Akümülatör şarj kontrolü
- Araç içi ısıtma ve soğutma (kalorifer ve/veya klima) sistemi kontrolü

Kışlık bakım aşamasında, her lastik değişiminden sonra lastiklerin balans (dengeli dönüş) ayarları yapılmalıdır. Her lastik değiştirildiğinde supapların da değiştirilmesi önemlidir. Ayrıca cam ısıtıcıları, kalorifer ile diğer havalandırma sistemleri ve filtreler de kışlık bakımda mutlaka kontrol edilmesi gereken unsurlar arasındadır. Akümülatör kontrolü kış bakımında ayrıca önemlidir. Tam şarj olmayan aküler kışın aracın çalışmasını engelleyebilir. Kış bakımında yıpranmış silecek lastikleri yenileri ile değiştirilir.

8.3.4. Yazlık Bakım

Aracın yaz aylarına hazırlığı amacıyla yapılan bakım ve kontrollere yazlık bakım denir. Yaz ve kış ayları arasındaki sıcaklık değişiklikleri sonucunda aracın filtreleri, silecekleri veya diğer kısımlarında bakım ve onarım ihtiyacı ortaya çıkabilmektedir. Yazlık bakımda, kış ve bahar aylarından çıkıldıktan sonra, aşırı kirletici ve yıpratıcı hava koşulları nedeniyle, yıllık bakım öncesi yazı girmeden önce bazı bakımların ve kontrollerin yapılması gerekli olabilir. Yazlık bakımda en önemli husus genelde uzun yolculuklara yaz aylarında çıkılacağı için yakın bir tarihte periyodik bakım yapılmış olsa bile yazı özel bazı kontrol ve bakımların yapılması önerilmektedir.

- **Yazlık bakımda yapılması gereken işlemler**
- Lastiklerin yazlık veya mevsimlik lastiklerle değiştirilmesi
- Cam sileceklerinin değiştirilmesi
- Motor soğutma (radyatör) sıvısı kontrolü
- Araç içi soğutma (klima) sistemi kontrolü
- Rot ve balans kontrolü ve ayarı
- Fren sistemi kontrolü
- Akü bakımı ve kontrolü
- Polen, yağ ve hava filtre değişimlerinin yapılması

8.3.5. Araçlarda rodaj zamanı

Resim 3

Rodaj zamanı, yeni alınan yani sıfır araçların veya motoru yenilenmiş araçların dişlilerinin birbirleri ile uyumlu çalışma süresine denir. Rodaj dönemi, araç en az 1000 km araç kullanmayı gerektirir.

Buna göre rodaj zamanında sürücülerin dikkat etmesi gereken bazı kontrol ve bakımlar vardır.

- **Rodaj zamanı dikkat edilmesi gerekenler**
- Araç yüksek devirlerde kullanılmamalı
- Vites geçişleri daha yumuşak yapılmalı
- Aşırı yük taşınmamalı
- Ani duruş ve kalkışlardan kaçınılmalı
- Uzun süreli yolculuklara zorunlu olmadıkça çıkılmamalı
- Araç gösterge ve ikaz lambaları daha dikkatli kontrol edilmeli
- Araç çalışırken ses, titreme ve gürültü kontrolleri yapılmalı

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve Değerlendirme Şartlar

Bu eğitimde kursiyerlerin öğrenme düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla aşağıdakilere dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Soru metinleri anlaşılır, açık ve kısa hazırlanmalıdır.
- Sorular çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmalıdır.
- Sorularda yalnız 1 doğru cevap olacak şekilde 4 seçenek bulunmalıdır.
- Sorular hazırlanırken işaret dili anlatımına uygun kavramlar kullanılmalıdır.
- Sorular bu eğitimde yer verilen bilgileri kapsamalıdır.
- Testlerde cevap anahtarı ve puanlama anahtarı ayrı olarak hazırlanmalıdır.

Değerlendirme Testi

1-Aşağıdakilerden hangisi kışlık bakımlardan biri değildir?

- A) Radyatöre antifrizli su konması
- B) Kışlık lastiklerin takılması
- C) Akümülatörün tam şarj kontrolü
- D) Yazlık lastiklerin takılması

2-Aşağıdakilerden hangisi günlük bakımlardan biri değildir?

- A) Lastiklerin hava basıncını kontrol etmek
- B) Fren balatalarını kontrol etmek
- C) Sıvı kaçağı olup olmadığını kontrol etmek
- D) Farlarını, sinyallerini ve diğer aydınlatmayı kontrol etmek

3-Aşağıdakilerden hangisi periyodik bir bakım değildir?

- A) Yazlık bakım
- B) Kışlık bakım
- C) Yıllık bakım
- D) Rodaj zamanı

4- Aşağıdakilerden hangisi periyodik bakımda yapılması gerekenlerden birisidir?

- A) Aracı yağ ve filtrelerini değiştirmek
- B) Aracın motorunu değiştirmek
- C) Aracın farlarını değiştirmek
- D) Aracın vites kutusunu değiştirmek

5- Periyodik bakımlarda aşağıdakilerden hangisi değiştirilmez?

- A) Motor yağı
- B) Motor
- C) Yağ filtresi
- D) Yakıt filtresi

Cevap Anahtarı

1 – D / 2 – B / 3 – D / 4 – C / 5 – B / her soru 20 puan toplam 100 puan.

Öz değerlendirme

Lütfen her ifadeyi değerlendirirken 1'den 5'e kadar bir puan verin:

1 = Hiç
katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kararsızım

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen
katılıyorum

Değerlendirme İfadeleri	1	2	3	4	5
1. Araçların periyodik kontrollerini biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
2. Periyodik bakımlarda yapılan işlemleri biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
3. Araçların kışlık periyodik bakımlarını biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Araçların yazlık periyodik bakımlarını biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
5. Araçların günlük periyodik bakımlarını biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐

Puanlama Anahtarı

25 – 30 puan: Bilgi düzeyiniz çok iyi. Trafik kurumları konusunda bilinçlisiniz.

19 – 24 puan: Bilginiz yeterli, ancak bazı alanlarda gelişime açıksınız.

13 – 18 puan: Orta düzey bilgiye sahipsiniz, destekleyici eğitim faydalı olacaktır.

6 – 12 puan: Bilgi düzeyiniz düşük, kapsamlı eğitim önerilir.

0 – 5 puan: Konuya yönelik farkındalık ve bilgi ciddi düzeyde yetersizdir.